

اسوه های تبلیغی: مبارزات سیاسی علامه شیخ محمدحسین کاشف الغطاء رحمه الله - 3

پدیدآورده (ها) : اسد علی زاده، اکبر

فقه و اصول :: مبلغان :: فروردین - اردیبهشت 1392 - شماره 164

از 117 تا 128

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1007459>

دانلود شده توسط : کافی نت تخصصی نور

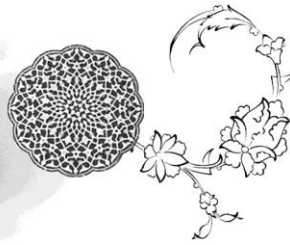
تاریخ دانلود : 19/05/1395

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

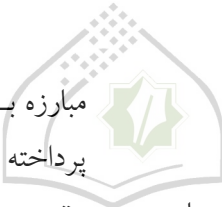

مبارزات سیاسی

علامه شیخ محمد حسین کاشف الغطاء رحمته الله

اکبر اسدعلیزاده

مبارزه با رژیم صهیونیستی و عقبه آن
پرداخته شده است.

طلیعه سخن

مقدمه

این مقاله سیری در مبارزات سیاسی

علامه محمد حسین آل کاشف الغطاء رحمته الله مبارزه با ظلم و ستم یکی از وظایف علما است؛ بر این اساس آیت الله شیخ محمد حسین کاشف الغطاء احساس تکلیف کرده و با تمام وجود برای دفاع از مظلوم و در هم کوبیدن ستمگران وارد مسائل سیاسی شده و آن را امری لازم و ضروری برای هر عالم آگاه و متعهد دانسته است. ایشان به جهت درک عمیق و قدرت تحلیل صحیح از مسائل روز در صحنه‌های سیاسی و اجتماعی مردی قاطع و نافذ الکلام بود که بر اساس ایمان

است که در آن به موضوعات متعددی؛ چون: دخالت در سیاست از وظایف مهم علما؛ مبارزه با سلطه‌طلبی استکبار جهانی و انتقاد از سران کشورهای انگلیس، آمریکا، روسیه و همپیمانان آنها؛ افشای توطئه‌های استعمارگران، دشمن‌شناسی، و آگاهی به زمان؛ تلاش برای ایجاد وحدت میان امت اسلامی؛ هشدار به دسیسه‌های منافقان؛ جهاد علیه تجاوزات دشمن؛ شجاعت و قاطعیت در برابر دشمن؛

و باورهای استوار دینی خود حرکت می‌کرد. این رهبر دینی، خواهان قطع ایادی خارجی از کشور، رواج صنایع و دانش‌های نو، فقرزدایی و تأمین رفاه عمومی، تحصیل خودکفایی ملی در اقتصاد، تأمین عدالت اجتماعی بر پایه قوانین اسلامی بود. وی برای عملی کردن امور یاد شده شیوه‌های سیاسی خاصی را به کار می‌گرفت که در ذیل به نمونه‌هایی از آن اشاره می‌کنیم:

۱. دخالت در سیاست؛

کاشف الغطا معتقد بود: درک اوضاع سیاسی در حد لزوم از واجبات اولیه و مهم‌ترین وظیفه برای هر عالم و رهبر مذهبی است. عالم باید پس از تهنیذ و اصلاح خود در سیاست وارد شود. ایشان دخالت علما در سیاست را واجب الهی می‌دانست و هدف از دخالت در سیاست را آن‌گونه می‌دید که علما وعظ و ارشاد، نهی از فساد و نصیحت به حکام، بلکه تمام دول عالم را شعار خود کنند؛ هرگز در قید اسارت استعمارگران در نیایند و بکوشند که زنجیرهای بردگی و بندگی را از گردن کشورها و انسان‌ها باز کنند. او معتقد بود: رهبران دینی با برخورداری از نیابت عامه، زعامت امت

اسلامی را بر عهده دارند. او با استناد به آیه شریفه ﴿يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ﴾^۱ استدلال می‌کرد که خلافت بزرگ الهی در زمان غیبت به علمای دین واگذار شده است؛ همچنین ایشان بخش «أَنْتُمْ سَاسَةٌ الْعِبَادِ وَأَرْكَانُ الْبِلَادِ» از زیارت جامعه را همراه با این نکته بیان می‌کردند که ورود به سیاست و اداره حکومت بخشی از سیره عملی پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم‌السلام بود و نتیجه می‌گرفتند که علمای دین باید در سیاست دخالت کنند و عدم دخالت، محصول تقصیر یا قصوری است که از آنها سر زده است.

وقتی از ایشان سؤال کردند که چرا عالم دینی در سیاست باید دخالت کند؟ در جواب گفت: اگر مقصود از سیاست، ارشاد مردم و نصیحت به حاکمان و هشدار دادن به آنان و عموم مردم است تا در دام استعمار گرفتار نشوند، این چیزی است که من با تمام وجود در آن غرق هستم؛ زیرا آن را بر خود واجب می‌دانم و در این باره در برابر خداوند

می‌کرد. یکی از توطئه‌های استکبار برای ایجاد تفرقه میان ملت‌های مسلمان، تشکیل جامعه عرب بود. کاشف الغطاء تشکیل چنین جامعه‌ای را از ترفندهای مشترک استعمارگران غربی علیه ملت عرب توصیف کرد و گفت: تشکیل جامعه عرب، هیچ سودی جز ایجاد تفرقه و تشتت در میان اعراب و خیانت به آنها و به ذلت کشاندن آنها در برداشت. وی در ادامه بیان کرد: به تازگی روشن شده است که رییس و هفت نفر از اعضای جامعه عرب، جاسوس اجانب، بلکه مهره‌های انگلیس بودند که مأموریت آنها وارد کردن ضربه‌های مهلک به اعراب از طریق ایجاد تفرقه میان آنها است.^۴

ایشان در نامه‌ای به محمد علی جناح، نخست‌وزیر وقت پاکستان نوشت: بدون تردید، دولت آمریکا دشمن خدا و رسول خداست و از جاده عدل و داد تجاوز کرده و درباره مسلمانان عموماً و اعراب خصوصاً ظالمانه و ستمکارانه رفتار کرده است. فلسطین را از اعراب به زور گرفته و به یهود بخشیده و با اسلحه و پول، آنها را کمک و تقویت کرده است.

۴. ر. ک: فی السیاسة والحکمة، ص ۲۰ - ۲۲.

احساس مسئولیت می‌کنم.^۱
او همواره این گفتار امیرالمؤمنین (علیه السلام) را تکرار می‌کرد: «لَوْلَا مَا أَخَذَ اللَّهُ عَلَيَّ الْعُلَمَاءِ أَنْ لَا يَقَارُوا عَلَيَّ كِظَّةَ ظَالِمٍ وَلَا سَعْبَ مَظْلُومٍ لَا لَقِيْتُ حَبْلَهَا عَلَيَّ غَارِبَهَا وَلَسَقِيْتُ آخِرَهَا بِكَأْسٍ أَوْلُهَا؛^۲ اگر نبود که خداوند از دانشمندان پیمان گرفته است که در برابر پرخوری ستمگران و گرسنگی مظلومان ساکت ننشینند مهار شتر خلافت را بر گردنش می‌افکنم و آخرش را با جام اول آب می‌دادم.»

۲. مبارزه با سلطه طلبی استکبار:

«وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى

الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلاً»^۳؛ «خداوند هرگز کافران را بر مؤمنان تسلطی نداده است.»
علامه کاشف الغطاء با تیزبینی و تحلیل درست از سیاستهای استکبار جهانی در سخنرانیها، محاوره‌ها، نامه‌ها، کتابها و دیدارهای خصوصی و عمومی، چهره‌های گوناگون استعمارگران و ترفندهای جدید آنها را برای مردم افشا

۱. ر. ک: نهج البلاغه، خ ۳، فی السیاسة والحکمة، به کوشش: عبد الحليم کاشف الغطاء، مطبعة الحیدریة، نجف الاشرف، چاپ اول، ۱۳۹۵ ق، ص ۱۰۵، ۱۰۶.

۲. ر. ک: نهج البلاغه، خطبه ۳.

۳. نساء / ۱۴۱.

از دولت مثل شما که مسلمانی، شایسته نیست که به قراردادهای مخصوصاً قراردادهای نظامی با آمریکا تن دهید. آمریکا از سران استعمار است و جز ویرانی و نابودی، ذلت و ننگ و بیچارگی برای ملت‌ها هدیه‌ای ندارد.^۱

کاشف الغطا پیوسته فعالیت‌های پیگیری را در راه مبارزه با سلطه‌طلبی و ظلم و ستم استکبار جهانی به کار می‌برد؛ قوای استعماری دولتهای بیگانه را سرزنش و برای خشی کردن نقشه‌های شوم آنان از هر وسیله‌ای استفاده می‌کرد و مسلمانان را از مماشات و همکاری با قوای بیگانه برحذر می‌داشت.

انتقاد از سیاستهای انگلیس و آمریکا
 علامه کاشف الغطا در دیدار «سرجان تروتیک» سفیر انگلیس و «برتون یری» سفیر آمریکا در سال ۱۳۷۳ هـ. ق، مطابق با ۱۹۵۳ میلادی در شهر نجف اشرف، از دولت متبوع آنان از بابت دخالت در کشورهای اسلامی و فلسطین به شدت انتقاد کرد. سفیر انگلیس اظهار

۱. نمونه‌های عالی اخلاق در اسلام نه در بحمدون، ترجمة المثل العليا فی الإسلام لا فی بحمدن، مترجم: علی شریعتی، انتشارات روشناوند، مشهد، چ ۲، ۱۳۳۳ ق، ص ۶۵ و ۶۶.

داشت: شما خودتان از ما خواستید که در مقابل عثمانیها به کمک شما بیاییم و کشورتان را آباد کنیم؛ ولی در عوض با ما جنگیدید و سربازان ما را کشتید. ایشان گفت:

من واقعیات را برای شما می‌گویم و شما دارید مغالطه می‌کنید. من مخلصانه شما را نصیحت می‌کنم. قبول دارم که شما به کشور ما استقلال دادید؛ اما این استقلال دروغین است که چیزی به جز ظواهر تغییر نکرد و روح، همان روح است.

شما برای ما مملکتی ساختید که از نظر شما استقلال است؛ ولی از نظر ما بهره‌کشی و «استقلال» است. نفت را به اسم طلای سیاه از ما می‌گیرید و در مقابل چیزهایی می‌دهید که نفعش برای خودتان است. در واقع ثروتی از لندن می‌آید و دوباره به لندن برمی‌گردد. اگر محاسبه می‌شد، معلوم می‌شد که چه مقدار در جهت مصلحت عراق، صرف می‌کنید و چه مقدار در جهت ساختن پایگاه‌ها و مراکز نظامی؛ سپس ضمن اشاره به محبت‌های ملت عراق به آمریکاییان، افعال زشت آنان و برخورد ظالمانه و جنایتکارانه آمریکا را دوباره مسلمانان

یکی پس از دیگری پاسخ می‌دهد.^۱

افشای توطئه‌های استعمارگران

در ۱۰ رجب ۱۳۷۳ هـ. ق / ۱۵ مارس ۱۹۵۴ م، گارلند ایوانز هاپکینز، نایب رییس انجمن آمریکایی دوستداران خاورمیانه در نامه‌ای از علامه کاشف الغطا دعوت کردند تا در کنفرانسی با موضوع «اسلام و مسیحیت» در امر مقابله با الحاد و ماده‌گرایی و با عضویت عده‌ای از پیشوایان دو دین در کنفرانسی شرکت کنند؛^۲ او این دعوت را رد کرد و علت شرکت نکردن خود را طی نامه مفصلی به آمریکا فرستاد که بعداً به کتاب «المثل العلیا فی الإسلام لا فی بحمدون» تبدیل و چاپ شد. وی در این نامه، دیدگاه‌های خود را از استعمار، غرب، آمریکا، اسرائیل، ماده‌گرایی، کمونیسم، شوروی، مسیحیت، اسلام، دولت‌های اسلامی و انگیزه انجمن مذکور نوشت و علت عدم شرکت خود را در چنین کنگره‌ای بیان داشت.

مخصوصاً ملت عراق و فلسطین یادآور می‌شود. سفير آمریکا در توجیه حمایت از صهیونیسم اظهار داشت: این ملت مظلوم مسکن و مأوا نداشتند و هیتلر ظلم و ستم می‌کرد؛ ولی ما با آنها با رحمت و شفقت، یاری می‌کردیم. علامه کاشف الغطا با عصبانیت گفت:

اف بر این رحمت و شفقت باد! شما کسانی را یاری می‌کنید که از بزرگ‌ترین ظالمان و ستم‌گران‌اند، به آنها کمک می‌کنید که به ما ظلم کنند و آنان را در خانه‌های ما اسکان می‌دهید. چرا آنان را که به قول شما آواره‌اند، در آمریکا اسکان نمی‌دهید؟ اگر شما در فکر یاری مظلومان هستید، امروز ملت‌های عرب مظلوم‌اند؛ امروز فرانسه، هم‌پیمان شما و انگلیس، آزادگان الجزایر و تونس و مراکش را با سلاح‌های جهنمی خود می‌کشند و شما هیچ واکنش و اعتراضی از خود نشان نمی‌دهید.

در ادامه از قضیه فلسطین به‌سان مصیبتی مافوق موضوع آندلس یاد می‌کند و به رؤسای جمهور آمریکا به شدت حمله می‌کند و ادعاهای واهی آنان را

۱. ر. ک: محاوراة مع السفيرین البريطانی والأمیرکی، مطبعة الحیدریة، نجف الأشرف، چاپ چهارم، ۱۳۷۳ ق.
۲. قرار بود این همایش در تاریخ ۲۴ اسفند ۱۳۳۲ ش مطابق با ۱۸ شعبان ۱۳۷۳ هـ. ق و ۲۲ آوریل ۱۹۵۴ م در هتل مادون بحمدون لبنان برگزار شود.

۳. دشمن‌شناسی و آگاهی به زمان

زمان‌شناسی و دشمن‌شناسی یکی از صفات برجسته در زندگی سیاسی علامه کاشف الغطا است.

او با پدیده امپریالیسم در آن روزگار آشنا بود. آگاهی او را در این زمینه می‌توان از پاسخ وی به کنگره آمریکایی بحمدون دریافت.

در پی نامه کاشف الغطا و انتشار آن در جهان، جلسات کنگره از صورت علنی به صورت مخفی و سری تبدیل شد. دکتر سعید رمضان، رهبر اخوان المسلمین در بیت المقدس و شیخ مصطفی سباعی، رهبر اخوان در سوریه از جلسه بیرون آمدند. سباعی در محل پارلمان لبنان در مصاحبه‌ای گفت:

هدف اصلی کنگره این بود که می‌خواستند اردوگاهی در برابر کشورهای سوسیالیستی پدید آورند و ما را وسیله اجرای مقاصد خویش کنند. با اینکه این نیت سوء را در درون لفافه‌های بسیار پیچیده بودند، ما آن را کشف کردیم و از گنجاندن آن در قطعنامه کنفرانس

کاشف الغطا در این نامه تاریخی فریبکاری آمریکاییان را که در قالب «احیای ارزش‌های روحی و اخلاقی» مطرح شده بود، افشا و در آن شرکت نکرد. وی در این کتاب مزایای اسلام را یادآور شده، آن‌گاه اظهار می‌دارد که دولت استعمارگر مسیحی از روش مسیح و انجیل و دولت اسلامی غرب‌زده و استعمارشده از روح اسلام منحرف شده‌اند و چنین دولتها و ملت‌هایی صلاحیت بررسی نمونه‌های عالی اخلاقی مشترک میان اسلام و مسیحیت را ندارند؛ زیرا خود از آن عاری هستند و مبارزه با الحاد و کمونیسم با این کنفرانس‌های مشکوک امکان‌پذیر نیست؛ بلکه راه مبارزه با کمونیسم پیروی کامل از دستورهای سیاسی و اجتماعی اسلام و اجرای طرح‌های عالی اسلام است او در ادامه خطرهای استعمار و استثمار را گوشزد می‌کند و دورنمای تاریک و نفرت‌انگیز تسلیم در برابر قدرت‌های ستمگر را برمی‌شمارد و به مردم هشدار می‌دهد که زیر بار استعمار نروند و وعده‌های دروغین آنان را باور نکنند.^۱

مطبعة الحیدریة، نجف الأشرف، ج ۱، ۱۳۷۳ ق، و ترجمه آن.

۱. ر. ک: المثل العلیا فی الإسلام لا فی بحمدون،

و مقاومت در برابر توطئه‌های دشمنان را وحدت و پرهیز از تفرقه و جدایی می‌دانست. تکیه کلام ایشان همواره در سخنرانی‌ها و خطبه‌ها این بود: «إِنَّ الْإِسْلَامَ قَدْ بَنِيَ عَلَي دَعَامَتَيْنِ: كَلِمَةُ التَّوْحِيدِ وَتَوْحِيدِ الْكَلِمَةِ»؛ اسلام بر دو پایه استوار است: کلمه توحید و توحید کلمه.

وی با استدلال به آیات^۶ و روایات^۷

جلوگیری کردیم.^۱
باید از دسیسه‌های انگلیسی‌ها و آمریکایی‌ها برحذر بود و تبلیغات آنان را باطل کرد. اینها می‌خواهند اعراب را تجاوزگر و انتقام‌جو جلوه بدهند. اساس بدبختی ما در مورد اسرائیل از انگلیس و آمریکا هستند.^۲ این دولتهای درنده و خونخوار، فلسطین را به یهودیان تسلیم کردند و مردم مسلمان را از دیار خود راندند.^۳

۴. تلاش برای وحدت امت اسلامی

﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾^۴

تلاش برای ایجاد وحدت میان فرق و قبایل اسلامی یکی از ابعاد سیره سیاسی علامه کاشف الغطا بود. ایشان یگانه راه مبارزه با استکبار و استثمار و رمز پیروزی

۵. ر. ک: الخطبة التاريخية في القدس، محمد حسين كاشف الغطا، مكتب اللجنة التنفيذية للمؤتمر الإسلامي العام، دار اليتا الإسلامية بالقدس الشريف، بيت المقدس، ۱۳۵۰ ق، ص ۸، در برخی آثار «توحید الكلمة وكلمة التوحيد» وارد شده است. ر. ک: فی السياسة والحكمة، ص ۶۹.

۶. ر. ک: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ» «ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را تیره‌ها و قبیله‌ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید؛ [اینها ملاک امتیاز نیست] گرامی‌ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست؛ خداوند دانا و آگاه است.» (ر. ک: الحجرات / ۱۳ و آیه ﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾ «و همگی به ریسمان الهی چنگ زنید و پراکنده نشوید.» (ر. ک: آل عمران / ۱۰۳).

۷. رسول اکرم ﷺ فرمود: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَلَا إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنِّ آبَاكُمْ وَاحِدٌ إِلَّا لَأ فَضَّلَ لِعَرَبِي عَلَي أَعْجَبِي وَلَا أَعْجَبِي عَلَي عَرَبِي وَلَا لِأَحْمَرَ عَلَي أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَي أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى أَبْلَغْتُ قَالُوا: نَعَمْ. قَالَ لِيُبَلِّغَ الشَّاهِدُ الْعَالِبِ: أَي مَرْدَمِ بَدَانِيْد: خدای شما یکی است

۱. المثل العليا في الإسلام لا في بحمدون، مطبعة الحيدرية، نجف الأشرف، ج ۱، ۱۳۷۳ ق، ص ۱۰۰.
۲. نمونه‌های عالی اخلاق در اسلام نه در بحمدون، ترجمه المثل العليا في الإسلام لا في بحمدون، برگردان علی شریعتی، انتشارات روشناوند، مشهد، ج ۲، ۱۳۳۳ ق، ص ۶۵ و ۶۶.
۳. همان، ص ۲۹.
۴. «و همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید و پراکنده نشوید.» آل عمران / ۱۰۳.

می‌دهد؛ البته اختلاف اندیشه و آزادی فکر، یکی از ویژگیهای بشر و سرشتی است که خدا انسان‌ها را بر اساس آن آفریده است و این سستی است که خدا مقرر فرموده و سنت خدا هم دگرگون شدنی نیست؛ اما مصیبت این است که اختلاف نظرها باعث دشمنی میان افراد و باعث گسسته شدن پیوندها می‌شود؛ لذا باید هر مسلمانی به‌ویژه رهبران و دانشمندان در این موقعیت بسیار حساس برای ایجاد وحدت میان مسلمانان، نهایت تلاش خود را به کار گیرند و آن‌گونه که خدا و پیامبر و قرآن می‌خواهند، میان مسلمانان الفت و دوستی به وجود آورند؛ البته معنای این برادری و اخوت آن نیست که به سنی بگوییم شیعه شود یا به شیعه بگوییم: عقیده اهل سنت را بپذیرد؛ بلکه دعوت به اتحاد به این معنا است که این اختلاف نظرها را وسیله تفرقه و دشمنی و بدگویی و کوبیدن یکدیگر قرار ندهیم؛ زیرا ما مسلمانان به ثبات و پایداری نیاز شدید داریم و این پایداری جز در پرتو وحدت و همبستگی شخصیت‌ها امکان‌پذیر نیست.

توجه به دسیسه‌های منافقان

دسیسه و بیماری نفاق، بزرگ‌ترین

در باب وحدت^۱ اظهار می‌دارد: اختلاف و جدایی از یکدیگر از خصلتهایی هستند که در درون ما ریشه دوانده و قرن‌های متمادی است که ما آن را از یکدیگر به ارث برده‌ایم و به کلی ما را بیچاره کرده است؛ آن‌چنان که تا امروز نتوانسته‌ایم آن را از خود دور کنیم؛ در صورتی که خداوند ما را به اتحاد و همبستگی فرمان

و پدرتان یکی، نه عرب بر عجم برتری دارد و نه عجم بر عرب، نه سیاهپوست بر گندمگون و نه گندمگون بر سیاهپوست مگر به تقوا، آیا من دستور الهی را ابلاغ کردم؟ همه گفتند: آری. فرمود: این سخن را حاضران به غائبان برسانند. (ر.ک: مسند، احمد بن حنبل شیبانی، مؤسسه قرطبه، مصر، [بی تا]، ج ۵، ص ۲۷۹، ح ۸۵۰۲؛ الترغیب و الترهیب، عبد العظیم بن عبد القوی منذری، تحقیق: ابراهیم شمس الدین، دار الکتب العلمیه، چاپ اول، بیروت، ۱۴۱۷ ق، ج ۳، ص ۳۷۵، ح ۴۴۹۴؛ کنز العمال، ج ۳، ص ۲۷۹، ح ۸۵۰۲.

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: وَ الزَّمُوا السَّوَادَ الْأَعْظَمَ فَإِنَّ يَدَالِهُ عَلَى [مَعَ] الْجَمَاعَةِ وَ إِيَّاكُمْ وَ الْفُرْقَةُ فَإِنَّ الشَّادَّ مِنَ النَّاسِ لِلشَّيْطَانِ كَمَا أَنَّ الشَّادَّ مِنَ الْغَنَمِ لِلذَّبِّ أَلَا مَنْ دَعَا إِلَى هَذَا الشَّعَارِ فَاقْتُلُوهُ وَ لَوْ كَانَ تَحْتَ عِمَامَتِي هَذِهِ؛ همواره با بزرگترین جمعیت‌ها باشید که دست خدا با جماعت است. از پراکندگی پرهیزید، که انسان تنها بهره شیطان است؛ آن‌گونه که گوسفند فقط طعمه گرگ خواهد بود. آگاه باشید هر کس که مردم را به این شعار [تفرقه و جدایی] دعوت کند او را بکشید؛ هر چند که زیر عمامه من باشد. (ر.ک: نهج البلاغه، خطبه ۱۲۷).

۱. ر.ک: قضیه فلسطین الكبرى، ص ۷۴ - ۷۶.

خصوص آیت الله سید محمد کاظم طباطبایی یزدی، صاحب کتاب العروة الوثقی در واکنش به این اقدام، فتوای جهاد علیه اشغالگران را صادر کردند.

کاشف الغطا به همراه سید محمد یزدی، فرزند استادش سید محمدکاظم و گروهی از علما؛ مانند شیخ محمدرضا شیرازی فرزند آیت الله محمدتقی حائری شیرازی رهبر انقلاب عراق، شیخ جواد جواهری، نوه صاحب جواهر، شیخ مهدی خراسانی فرزند مرحوم آخوند خراسانی صاحب کفایة، آیت الله سید ابو القاسم کاشانی از رهبران نهضت عراق، آیت الله سید هبة الله شهرستانی و ... در

جبهه کوت وارد جهاد با انگلیسیها شدند. در این درگیریها خسارت های سنگینی به دشمن وارد شد؛ ولی جنبش جهادی به دلیل ذلت پذیری نیروهای عثمانی و تصمیم آنان برای عقب نشینی از عراق به شکست انجامید.^۳ این جنگ در حدود چهار سال به طول انجامید.

دسیسه ها و کشنده ترین بیماریها است. منافقان کسانی هستند که خود را مسلمان و از ما می دانند و در میان ما زندگی می کنند؛ اما در باطن، کوششهای ما را تباه می کنند و دست ما را می بندند.

اینان کسانی هستند که خدا لعنشان کرده است و همه لعنت کنندگان، آنان را لعنت خواهند نمود. در دل هایشان یک نوع بیماری است؛ از این رو، خداوند بر بیماریشان افزوده است و عذابی دردناک خواهند داشت. برادران من! از این گونه افراد برحذر باشید و از توطئه ها و دسیسه هایشان دوری کنید.^۱

۵. جهاد در راه خدا

﴿انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾^۲ پس از شعله ور شدن آتش جنگ در سال ۱۳۳۲ هجری مطابق با ۱۹۱۴ میلادی، انگلیس عراق را اشغال کرد. مراجع شیعه به

۱. ر.ک: الخطبة التاريخية في القدس، ص ۶، ۷، ۹ و ۱۰.

۲. همگی به سوی میدان جهاد حرکت کنید؛ سبکبار باشید یا سنگین بار! و با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید. (ر.ک: توبه / ۴۱).

۳. ر.ک: عقود حیاتی، ص ۱۰۰ - ۱۰۴؛ المذکرات رحلة الجهاد، یا الحركة الجهادية (ضمن کتاب السید محمد کاظم الیزدی سیرته و...)، کامل سلمان جبوری، ذوی القربی، مطبعة برهان، چاپ اول، ۱۳۸۵ ق، ص ۶۸۲ - ۷۰۵.

۶. شجاعت و قاطعیت

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾^۱

شجاعت کاشف الغطا در برابر ظالمان مثال زدنی است. او با کمال جرأت و جسارت از سیاست داخلی و خارجی سردمداران عراق به شدت انتقاد می کرد و با استناد به آیه شریفه ﴿إِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ﴾^۲ آنان را بیم می داد؛ به طوری که حکومت عراق مرعوب شخصیت کاشف الغطا بود.^۳

کاشف الغطا در ملاقاتی با سفیر انگلستان و آمریکا با قاطعیت و شجاعت جنایات این دو کشور را برشمرد و دولت انگلستان و آمریکا را مسئول تضييع حقوق مسلمانان به ویژه مردم عراق و

فلسطین معرفی کرد و گفت: انگلستان، قوای صهیونیسم را تقویت کرد تا اراضی مقدسه فلسطین را اشغال کنند و مردم بیچاره فلسطین را بی خانمان کنند. شما در مسئله فلسطین، زخم های کشنده را به وسیله دست نشانده خود، یعنی دول عربی بر پیکر امت اسلامی وارد و مردم مسلمان فلسطین را آواره کردید. این هدیه ای به کمونیستها بود؛ زیرا توانستند در بوقهای تبلیغاتی خود بدمند و سران دولتهای عربی که شترهای راهوری برای شما هستند و به شما برای غارت مردم کمک می کنند را رسوا و ساقط کنند. فلسطین را به دست خود مسلمانان سر بریدند تا ذبح شرعی شده باشد و شما مسیحیان و دوستان یهودیتان بتوانید آن را بخورید؛ زیرا شما در پی طعمه حلال هستید! آیا این جنایت کافی نیست که می خواهید مسلمانان را که قربانیان شما هستند وسیله ای برای سرکوب رقیب خود قرار دهید؟^۴

در این موقعیت به سفیر آمریکا گفت: قلب های ما آکنده از نفرت و

۱. محمد ﷺ فرستاده خداست؛ و کسانی که با او هستند در برابر کفار سرسخت و شدید، و در میان خود مهربانند. (ر.ک: الفتح / ۲۹).

۲. توبه / ۴۹.

۳. نقل شده است که یکی از سادات، مبادرت به نوشتن کتابی کرد که در آن مطالبی از قبیل لعن و طعن وجود داشته است که حکومت عراق آن شخص را به اعدام محکوم کرد. بستگان محکوم به کاشف الغطا متوسل شدند. کاشف الغطا فوراً یادداشت بسیار کوتاهی قرین به این مضمون «اما الكتاب فلیحرق فامّا السید فلیطلق؛ کتاب سوخته و سید آزاد شود.» به حکومت نوشت و سید بلافاصله آزاد شد.

۴. ر.ک: محاوراة مع السفیرین البریطانی و الامیریکی، مطبعة الحیدریة، نجف الاشرف، چاپ چهارم، ۱۳۷۳ ق، ص ۲۲.

جای سرازیر اموال فلسطین به جیب اجانب، بیت المال مسلمین را برای نجات فلسطین ارسال کنند.

در اینجا خلاصه نظریات علامه کاشف الغطا را درباره فلسطین و رژیم غاصب صهیونیزم در ذیل یادآور می‌شویم:

۱. جهان عرب اکنون به‌خوبی می‌داند که اسرائیل اهداف تجاوزکارانه در پیش دارد و مانند آتشی است که در جایی بیفتد یا باید خاموش کرد و از میان برداشت یا تماشا کرد که همه چیز را در سر راه خود بسوزاند. این رژیم مانند یک بیماری واگیر است که باید آن را ریشه‌کن کرد؛^۲

۲. جهاد برای آزادی فلسطین علاوه بر جهان عرب و مسلمین بر همه انسانها واجب است؛

۳. موضوع فلسطین، مختص به فلسطینیان نیست؛ بلکه به تمام اعراب ارتباط دارد. اگر فلسطین پیروز شود، جهان عرب پیروز شده است و اگر رژیم ظالم صهیونیسم بر آن غلبه پیدا کند تمام

دشمنی با شما آمریکاییان است؛ زیرا ناجوانمردانه با اظهار دوستی، سهمگین‌ترین صدمات را بر پیکر مسلمانان وارد کردید. شما ضربتی بر پشت ملت عرب زدید که از دل‌هایشان خون می‌چکند.^۱

۷. مبارزه با صهیونیزم

کاشف الغطا به هر مناسبت و وسیله ممکن در نوشته‌ها، دیدارها، جلسات، سخنرانیها و ... موضوع فلسطین و خطر بزرگ رژیم صهیونیستی و نقشه‌های شیطانی آنان را افشا می‌کرد. ایشان با بیان جنایات آمریکا و اسرائیل و توطئه‌های پنهان این دو کشور به ملت‌های مسلمان هشدار می‌دهد و جوانان را جهت مقابله با این رژیم جعلی فرا می‌خواند.

کاشف الغطا درباره همه مسائلی که به نحوی به اسلام و مسلمین مربوط می‌شد از خود حساسیت نشان می‌داد؛ اما درباره فلسطین از هیچ اقدامی فروگذار نمی‌کرد. او مردم مسلمان و دولتهای عربی را نصیحت می‌کرد که به جای برگزاری جشنها، مخارج آن را برای تهیه سلاح و آلات و ابزار و جهاد و نیز به

۲. المثل العلیا فی الاسلام لا فی یحمدون، علامه کاشف الغطا، برگردان: علی شریعتی، انتشارات روشناوند، مشهد، چ ۲، ۱۳۳۳ ق، ص ۸۳ و ۸۴

۱. همان، ص ۱۸.

صهیونیستها را به جان فلسطینی‌ها و مسلمانان انداختند و مسلمین را از سرزمین خودشان آواره کرده‌اند.^۲

خاتمه

کاشف الغطا در هنگام پیری به انواع بیماری‌ها مبتلا شده بود؛ به همین جهت به بیمارستان کرخ در بغداد سپس به شهر کِرنند در ایران منتقل شدند. ایشان پس از سه روز توقف در آن شهر در روز یکشنبه ۱۸ ذی القعدة در سال ۱۳۷۳ هـ ق برابر سال ۱۳۳۳ شمسی به رحمت خدا پیوست و جهان را عزادار کرد. آن‌گاه جسدش را به بغداد حمل کردند و در آخر وادی السلام در نجف در قبری دفن کردند که او خود دو سال قبل از وفاتش ساخته بود.^۳

اعراب در ذلت و خسران خواهند بود؛ بلکه با عار و ننگ به مرگ ابدی دچار خواهند شد؛

۴. دفاع از فلسطین بر هر کسی که توان مبارزه را دارد واجب است؛
۵. رژیم صهیونیستی خطرناک‌ترین و بزرگ‌ترین بلای جهان اسلام است؛
۶. رژیم صهیونیستی دشمن مسلمین است، این رژیم اموال و اراضی مسلمانان را اشغال کرده است؛ اما مسلمانان بی‌خیال نشسته‌اند؛^۱
۷. مسئله فلسطین مقابله کل شر با کل اسلام است؛
۸. بر همه مسلمانان واجب است با جان و مال و زبان و هر وسیله ممکن برای نجات فلسطین از چنگال صهیونیست‌ها مبارزه کنند؛

۹. اسرائیل، فرزند خوانده آمریکا و انگلیس است و اگر دولتهای عربی متحد به اسرائیل حمله کنند ملتها همه همراهی خواهند کرد؛

۱۰. صهیونیستها مطرودین جهانند که هیچ‌کس آنها را تحمل نمی‌کند، آمریکا و انگلیس برای خلاص شدن از شر آنان

۱. ر.ک: قضیة فلسطین الکبری، ص ۱۳، ۱۴، ۱۸ و ۷۷.

۲. فی السیاسة والحکمة، ص ۶۳، ۶۴، ۷۱ و ۸۰.

۳. ر.ک: مستدرکات أعیان الشیعة، سید حسن امین عاملی، دار التعارف للمطبوعات، بیروت، چاپ اول، ۱۴۰۸ ق، ج ۷، ص ۱۸۰؛ فهرس التراث، سید محمد حسین حسینی جلالی، انتشارات دلیل ما، قم، چاپ اول، ۱۴۲۲ ق، ج ۲، ص ۴۱۵؛ موسوعة طبقات الفقهاء، جمعی از محققین، زیر نظر آیت الله جعفر سبحانی، مؤسسه امام صادق (علیه السلام)، قم، چاپ اول، ۱۴۱۸ ق، ج ۱۴، قسم ۲، ص ۶۸۵.